

Loomaarst soovitab: kuidas valida kutsikat

RAIVO TASSO

Loomaarst ANDRUS JOOST jagab nõuandeid, millele tuleb tähelepanu pöörata kutsikat valides ning tema esimestel kuudel uues kodus.

Mida tuleb uurida kutsikat valides?

Kõigepealt on vaja uurida, kas kutsikas on vaksineeritud ja kas tal on kiip. Kui on, peaks selle kohta olema välja antud vaksineerimistunnistus. Samuti tuleb küsida, kas loomale on antud ussirohtu.

Kutsika valimisel pöörake tähelepanu hambumusele. Veel vaadake, kas silmad on selged, kõrvad puhtad, naba piirkonnas pole songa, isasel koeral on tuntavad mõlemad munandid.

Kontrollige välisparasiitide olemasolu, need võivad sageli olla allergiate põhjuseks.

Uurige tähelepanelikult üle kõrvad: pruunikas eritis võib viidata parasiitidele, näiteks sügelisestadele, või pärmseen-infektsiooni esinemisele. Raviks on sel juhul kõrvatilgad ja *spot-on* lahused (kontsentreeritud lahused, mis manustatakse väikesele alale looma kehal, enamasti turja piirkonda, ning mis aeglaselt imendub kogu organismi – *toim.*). Uus omanik peab sel juhul olema valmis kaks nädalat võtma vaks kodutööks, mis seisneb kõrvade puhastamises ja tilkade panemises.

Kutsika karv peab olema puhas ja läikiv. Ei tohi olla kõõma ega mingit muud kahtlast puru, rääkimata kirpudest, täidest, väividest ja muudest parasiitidest.

Kindlasti küsige infot kutsika vanemate kohta: kas esineb pärilikke haigusi, liikumisaparaadiga seotud hädasid, näiteks düsplasiat, käitumisprobleeme – liigset argust või agressiivsust.

Hea on veel teada, millega kutsikat varem toideti, sest järsk toidumuutus võib põhjustada seedehäireid või allergiaid.

Kui ussirohi on kutsikale andmata, millal seda teha?

Ussirohtu soovitatakse anda 7–10 päeva enne vaksineerimist. Preparaatidest on kasutusel tabletid, pastad,

Tervel kutsikal on silmad selged ja kõrvad puhtad.

spot-on lahused. Kuni kutsika 6-kuuks saamiseni peab ussirohtu andma iga kuu, edaspidi 2–4 korda aastas. Kui palju, oleneb koera kehakaalust.

Millal kutsikat vaksineerida?

Esimesel eluaastal vaksineeritakse 2–3 korda, olenevalt kutsika vanusest esimese vaktsiini saamise ajal. Järgnevalt võiks oma lemmikut vaksineerida kord aastas, soovitatavalt kompleksvaktsiiniga (katk, parvo, hepatiit, leptospiroos, kennelkõha, marutaud).

See, et koer viibib ainult oma aias või korteris, et teda kantakse ainult kätel ning ta magab pererahvaga ühes voodis, ei välista lemmiku nakatumise võimalust mõnega eespool nimetatud koledatest haigustest.

Milliste hädadega tuleb pöörduda loomaaarsti poole, milliste puhul peab omanik ise hakkama saama?

Kui loom on loid, uimane ja oksendab, kui ta on isutu või tal on kõht lahti, tuleb võimalikult kiiresti pöörduda loomaaarsti poole. Mida noorem loom, seda rutem võib olukord kriitiliseks muutuda.

Kõhulahtisuse korral on vaja esmalt meenutada, kas menüüs pole viimasel ajal toimunud radikaalseid muudatusi (hiljutine grillipidu, sünnipäev). Järsk üleminek ühelt toidusedelt teisele võib koera seedetraktile mõjuda laostavalt.

Probleemi lahendamiseks võib kodustest vahenditest kasutada söetabelle, kummeliteed (rahustab magu), nõrka kaaliumpermanganaadi lahust.

Mis hädad kutsikat veel võivad tabada?

Suurt tõugu koerakutsika puhul võib probleemiks kujuneda jooksva. Näiteks kui ta ligunes liiga kaua suhteliselt soojas mere- või järvevees või lüdis tervisesportlasest perenaise ratta järel paarkümmend kilomeetrit ning nüüd lonkab või ei tõuse üles või tõuseb raskustega.

Kutsika liigesepinnad on veel pehmed, tavaliselt on jooksva ajutise iseloomuga. Diagnoosi täpsustamiseks võiks oma koera siiski loomaaarstile näidata, kes määrab valu- ja põletikuvastased ravimid.